

„Застава“ излази сваки дан два пута, а недељом и понедељником једаред.

Цена је за Угарску кад се јутарњи и вечерњи лист заједно шаље на један месец 2 кр. 40 пот. на четврт године 7 круна. Кад се јутарњи и вечерњи лист засебно шаље: месечно 2 кр. 98 пот. на четврт године 8 круна 75 пот. За Аустрију и све остале земље на четврт године 10 круна.

Народним бројевима од петка цена је: за пола године 2 круне, на целу годину 4 круне, а за страни земље годишње 6 круна 50 пот.

Поједини вечерњи бројеви стају 10 потура.

Телефон бр. 131.

ЗАСТАВА

ЛИСТ СРПСКЕ НАРОДНЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
(Вечерњи лист.)

ИЗДАЊЕ „РАДА“ ДЕОНИЧАРСКОГ ДРУШТВА У РУМИ.

За огласе плаћа се по 12 пот. од сваке врсте оваких ситних слова.

Уредништво „Заставе“ је у кући г. Ј. Т. Чавића. Администрација „Заставе“ налази се у кући, где је Милетићева штампарија у главној ул. бр. 22. Донеси плаћу се уредништву а претплата и огласи администрацији „Заставе“.

Рукописе не враћамо.

Поједини вечерњи бројеви стају 10 потура.

Чек-контото 12008.

Позив на претплату.

1. октобра 1906. године отварамо нову претплату на четврту четврт.

„Застава“ излази два пут дневно, а стаје као и до сад на три месеца 7 круна за све оне, који желе, да им се „Застава“ дневно један пут поштом шаље. — За оне, који желе, да им се лист шаље два пут дневно поштом, стаје 8 круна 75 потура.

За Нови Сад стаје „Застава“, кад се двапут дневно шаље лист кући 8 круна на три месеца.

Ми ћемо и даље чинити све што можемо, да одржимо „Заставу“ на оној висини, која одговара угледу народа и радикалне странке и молимо све пријатеље листа да нас у овом послу помогну.

Обраћамо нарочито пажњу на „Заставине“ бројеве од петка, вечерњи и јутарњи број уједно. Овако проширени народни бројеви доносе расправе о задругарству, привреди, о народном здрављу, о правним поукама и т. д. Ти се бројеви удешавају за најшире кругове, а претплата за њих стаје 4 круне годишње а на три месеца 1 круна.

Најлакше се претплаћује поштанском упутницом.

По решењу управе, лист се ником не сме давати на вересију.

У Новом Саду, септембра 1906.

Уредништво и администрација
„ЗАСТАВА“.

Пред састанак угарског сабора.

За шест дана има да се састане угарски сабор. Ко је био судио по досадањим изјавама министара угарских, тај је морао држати да ће сабор отпочети, чим се састане, одмах да претреса најважније законске предлоге, који би осигурали независ-

ност жупанија, извели важне реформе економске да се стане на пут пропадању малих поседника, отворили нове изворе и пијаце за заруду, осигурали радника, извели реформу порезе, а осим свега тога и донео нов изборни закон и т. д.

Сад пред састанак угарског сабора изгледа, да ће њему изнесен бити за прво време на решавање само законски предлог о осигурању радника. Нацрт и тог предлога тако је непотпун, да су с њиме врло многи незадовољни и да ће врло мало помоћи ономе, чему се намеравало. Сви остали предлози још нису готови и треба ће времена да се доврше.

Није сигурно још ни то, да ће и тај предлог о осигурању радника доћи одмах пред сабор. Узрок је пак томе, што ће се од сабора тражити пре свега да се позабави са прорачуном и са делегацијама. Око тог посла је и утрошено махом све време од одгађања сабора па све до његовог састанка.

И прорачун Угарске, као и заједнички прорачун Угарске и Аустрије довршени су. И шта видимо у оба прорачуна. И један и други траже више но лане што је било Будимпештански листови већ истичу, како су у прорачуну Угарске избрисане многе ставке, које требају за напредније реформе на свима пољима, јер је и овако издавање много веће од лањског, а да се уврстило још и то, прорачун би изгледао ужасан. Као пример се наводи, да је само из буџета министарства просвете и наставе набрисано седам стотина хиљада круна. Наводи се и то, да су то повећано издавања највећим делом изазвале инвестиције и повишење чиновничке плате.

И шта мисле са тим повећаним издатцима? Мисле, да им се доскоби реформом порезе. А од те толико хваљене порезне реформе свако се надао, да ће она олакшати народу већ и досадање огромне терете, да ће се увести праведнија прогресивна уплата порезе, да ће њоме бити заштићен мали поседник итд. А сад одједном реформа по-

резе има пре свега да омогући повећање издатака. Кад се казало из начела, да има за то да се изведе, да се омогуће те повишене потребе, онда се по себи разуме, да ће оно прво очекивано начело отићи под купус.

Тако стојимо са прорачуном, а сад да видимо како стојимо са радом делегација. У делегацијама ће се тражити такође нове велике жртве. Ту је прво наоружање велике поморске силе, за које ће да се тражи свота од четрдесет милиона, а то да се намири за шест годана. Сваке године доћи ће тако близу десет милиона нова камата само за то. А где је друго? Но осим тога у питању је наоружање угарског домобранства новим топовима. Баш јуче је државни секретар у министарству војном Фрања Болгар изјавио дописнику „Пестер Лојда“ како је наоружање угарског домобранства чисто ствар угарског сабора. У то нема Беч да се меша. Угарско домобранство морало се већ једном наоружати новим савременим брзометним топовима. Срамота би било, да му у случају рата заједничка војска позајмљује топове. То је дакле прека потреба, те и ако та потреба није мала, сабор угарски ће је без сумње изгласати.

Као што се види сад је јасно, за што се угарски сабор има прво позабавити са прорачунима и радом делегација и већ по томе моће полако да пређе на оне давно жељене реформе. Сабор треба, као и прошлог пута прво да даде све што се од њега тражи а оно друго како увиде.

Занимљиво је још, како сад већ пред састанак сабора пишу некоји будимпештански листови, нека се посланици добро чувају, да при прорачунима и расправљању о раду делегација, не воде дуге говоре, не траже да се истичу, јер тиме би се време тражило узалуд, а оно је врло драгоцено. Јер за Бога ко то буде радио, тај ће отворено ићи за тим, да осујети или бар јако одуговлачи донашање спасоносних реформа. Ова порука је без сумње међу другима у првом реду упућена и на народносне по-

ПОДЛИСТАК.

ГОСПОДА И ПРОСТАЦИ.
(Thury Zoltan).

Пред вече је ударила бујица. Хуљави, кој се већ из далека чула. За час је провалила насип, те се цео крај претворио у велико жуто море. У свима околним селима звонило се на узбуну.

Опасност је огромна — толико, да су сви људски напори били само дечја игра против неизмерне силе.

Бесвесно, тупо упираху сељаци очи у наутштени небесни свод и очајнички вапијаху:

»Боже, смиљуј се!

Боже помози!»

Стари господар, Александер Ретеги стојао је на доклату од камена видане куће и отуда је издавао наредбе слугама. Крај њега је дрхтао госпођа, замотана у велику вунену мараму, а мала слушкиња кукала је за госпођицом. И господар је био блед и забривут, али се уздржавао. Грдио је раслаканом слушче.

»Иди к врагу!... Шта ми кукаш ту код ушију. Доћи ће, не бој се!»

Госпођица је отишла у град још јутрос. Упрегли су јој у кочије четири коња и дали јој шездесет форината, да купи свиле, конаца — и још неких ствари.

Сад је већ и госпођа гласно плакала и мољакала мужа, да нареди што год, да пошаље кога пред њу, јер ово већ није шала.

— Донеће је она четир коња, ако се већ

крнула. Ако није ваљда ће имати толико памети, да се не креће».

— »То ти не можеш знати!. Нареди да се упрегну коњи, идем ја пред њу. — Шадо, ако јој се што догоди... Две смо већ изгубили; ако и њој што буде, ја ћу полудети!» Ретеги стеже женину руку:

— »Ћути!»

Сад је већ и сам са зебњом гледао поамну буру. Слуге су црпеле воду из подрума. Господар виану:

»Стеване, седлај!»

— Не — не иди ти... не дам...

Ретеги је већ силазио низа степенице.

— Хоћу, морам ја ићи!

Доле, у дворшћу, сачекао, је у води док му не приведоше коња, за тим се баца у седло и одјури.

Госпођа се срушила поред мале слушкиње на камену под и непревидно је дисала. Девојчица јој стаде трти чело, да се освети. Остала слушкиња немо је гледала на отворене вратнице кроз које је господар изјахао.

Док се још чуло буљкање воде, од удара коњских ногу, остадохе непомични, а кад им исчезну изпред очију и коњ и коњаник, попеше се на доклат и сабише се у гомилу, као застрашен чопор.

Дотле је госпођица већ одавно заспала на путу.

Вода их је стигла на пола пута. — На траг се није могло, јер за леђа је био још већи покор. Стари кочијаш је развио бич и ударао вљусад, али ова су ипак лагано одми-

цала — све ногу пред ногу, борећи се са бујицом. Предњаци, као да су хтели нешто рећи, освртали су се и паметним великим, очима, гледали на кочијаша. Али су ипак ишли.

Тек тада малаксаше, кад стигоше на косу, где им је вода већ и ребра заплускивала.

Кочијаш је госпођици додавао покровце, да се умота и гунђао је кроз зубе:

— »Госпођице, овде ћемо заглавити!»

Госпођица је подигла ноге на седало и сва уздрхтала и пребледела чекала је шта ће бити.

Кад је вода стала оладати, почели се надати, да ипак неће пропасти у овом жутом муљу, који је их са свију страна опколео. Помислила је на кућу, па је и сама почела викати на коње, као да ће то штогод помоћи. За тим, кад кола поново огрезнуше у води покушала је, да се моли Богу.

Није смела да се макне, јер су таласи ударили о кола час с лева, час с десна.

Кочијаш је испустио узде и држао се за седиште. Шапутао је нешто и непрестано подизао шешир. Почешће се окретао као да је хтео нешто рећи. Кад су стигли до нове избрице, пред нову косу, где ће запливати и коњи и кола, стари се окрете госпођици.

— »Госпођице ви сте млади; ако треба пропасти на мене је ред, јер ја сам већ одужио своје. — То већ тако мора бити. — Ако овде останем, молим вас повизно, старајте се за моје мало унуче. Ја сам вас увек поштено служио, па тако вам Бог помогао, госпођице...»

Девојка је запањено гледала на високо седиште, одавде јој је стари говорио, али ника-

сланике, и она значи толико, немојте да спречавате брзо усвајање прорачуна, јер то вам саборска већина неће узети за добро и можете доћи у непријатан положај. Но има и мађарских листова, који то провиде и веле, не може се тражити од сланика, да осим климањем главе усвоје онако преко колена све те повећане потребе.

То је ето верна слика пред састанак угарског сабора. А како ће се у њему ствар саршати, видећемо ускоро.

Политички преглед.

Топништво аустријског домобранства. У претјучерањој седници аустријског царевинског већа повела се реч и о топништву аустријског домобранства. Повода томе дала је интерпелација посланика Штајнера. Овај је домобранском министру управо питање; како сада стоји ствар са домобранским топништвом? Да ли ће домобранско топништво стојати у свези са топништвом заједничке војске или ће бити саставни део домобранства? Министар домобранства Шенајх одма је одговорио на интерпелацију. Рекао је да су потребни нови топови и да се мора умножити број батерија. Ово ће пак за собом повући у множавље топничких трупа и повећање издатака на потребну муницију.

И у погледу управе мораће се завести неке органске промене. У будуће сваки заповедник војног кора имаће на расположењу 2 топничка пука и усљед тога топничка пукови мораће се повећати са 15 пукова Ових 15 пукова намењени су домобранству (8 аустријском, 7 угарском). Настаје питање, да ли да се ти пукови устроје као пукови заједничке војске или домобранства. Природно је — рекао је министар — да ти пукови буду саставни део домобранства и то са чисто војничког гледишта. Најзад је осветлио министар то питање са финансијског гледишта. Рекао је, да је боље по Аустрију, да се топништво повећа у оквиру домобранства, јер тада би се смањали издатци на топништво у заједничком програму, којему Аустрија много више доприноси но Угарска. Међу там пре свега ће се ово питање разбистрити у саборима обе државе.

Одступање грофа Бека. Бечки лист „Wiener Allgemeine Zeitung“ јавља, како је из добро обавештених војних кругова доbio вест, да ће шеф генерал-штаба гроф Бек још у току овог месеца одступити са својег положаја. Уједно вели, како вест о његовом одступању не долази изненада, јер је он већ пре годину дана био најавио да ће у брзо после сврга јубилеума напустити активну службу. — Тим хоће наравно речени лист прво да приправи

јавност на одступање генералштабног шефа, а друго да унапред покуша да увери јавно мњење, како Бек не одступа усљед догађаја, који се збеше у последње време. — Но ма колико се речени лист трудио да ово последње побие, узроци његовом одступању тражиће се највише баш у тим догађајима А и Биће, да су они повод одступању његовом. Сви планови војне камарице пропали су у тим догађајима, па ће они бити и узрок Бекову одступању.

Гувернер Крита. Познато је, да је Porta уложила протест на велике силе због наименовања Зајмисова за крићанског гувернера. Porta тражи, да се за крићанског гувернера постави личност из какве незаинтересоване државе. Изгледа међутим, да се велике силе слабо осврћу на протест и жељу Турске, јер је Зајмис већ приспео на Крит. У Канеји су га дочекали конзули заштитних сила и отаратили су га у гувернерску зграду, где су га инсталирали. Изгред је било никаквог, јер су биле употребљене врло строге мере и правност за сваки случај.

Поравнање између Аустрије и Угарске. Јавили смо већ, да су стручне комисије, које су водиле преговоре ради поравнања, завршиле обћу дебату. Идуће недеље наставиће преговоре у Будимпешти и тада ће подробно претресати поједине питања у групама. Намеравају, да ради појединих питања изашљу пододборе, који би радили уз стручне комисије. Таке ће пододборе изабрати нарочито при питању потрошарине и појединих финансијских питања. О исходу досадањих преговора савних страна тврде, да би било завођење публице, када би се тврдило да су се странке на досадањим конференцијама ма и приближно споразумеле у појединим тачкама. Ну међутим не сме се сметнути с ума, да за сада нису прекорачиле комисије одређен им делокруг и ко ма приближно познаје природу таквих конференција, зна, да се у таким приликама не чине уступци Све се вести пак слажу у томе, да су се обе странке трудиле, да уравнију пут споразуму. Уверени су, да би штетно било и по једну и по другу странку, ако не дође до споразума. Ради тога се и надају, да ће се — и ако је још многа борба у изгледу — преговори успешно окончати.

Хрватска и Славонија.

Министар Јосиповић о приликама у Хрватској и Славонији.

Министар Хрватске и Славоније Геза Јосиповић изнео је пред једним будимпештанским новинаром своје мишљење о приликама у Хр-

ватској и Славонији. — Вели, да је у политици тих земаља наступио период чекања. Од када је створена хрватско-српска коалиција, није се догодила никаква замашна промена, која би пружала изглед на какву сигурнију будућност. Стање данашње даје се одржати тако, да те земље уз велики напор иду на сусрет давно жељеном добу, које под новом управом ускоро наступити мора. Пре састанка сабора Хрватске и Славоније неће се моћи ништа догодити, што би могло осигурати тај очекивани обрт. Влада се живо спрема за састанак сабора, а грађа која има да се припреми од врло великог је значаја, тако да влада Хрватске и Славоније још није могла да утврди дан када да се сабор састане. Погрешна је била дакле она вест, да ће се сабор Хрватске и Славоније састати почетком овог месеца. Сабор тај отпочеће по свој прилици свој рад тек почетком идућег месеца, јер ће се влада постарати, да сабор добије довољно грађе за расправу, а не као до сад, да у једном потезу реши све предлоге. Осим познатих предлога владе, који ће се односити на чистоту избора, независност судца и слободу штампе, поднеће и предлог о штампарским судовима (пороти), који су укинута за време Куен-Хедерварја. — Политичке странке упињу се још, да и у погледу државопрavnих питања коалиција дела споразумно. Тај покушај тешко да ће се моћи остварити. Свака странка ради за себе и револуционари наћиће у тим питањима Франка и Старчевића као своје љуте противнике. То доказује у осталом најбоље и јучерањи одговор Старчевићеве странке извршном одбору хрватско-српске коалиције. Политички програм револуционара стоји у највећој опреци са политичким програмом Старчевићеве странке и лако је могуће, да ће те противности спречити и рад сабора. — Још је рекао Јосиповић, како је још прерана вест о успостављању још једног нарочитог одељног предстојника за трговачке ствари Хрватске и Славоније. Истина да је то општа жеља народа, али се она до сада није могла решити, јер јој стоје на супрот стварне сметње. Поравнање и закони од 1868. год. истичу само три одељна предстојника, дакле ти закони би се морали променути. А и ограничени буџет автономije Хрватске и Славоније тешко би поднео трошкове, који би потребни били за успостављање тог места.

Саборски Одбор.

(Одбрана 11, 12, 13, 14, 15, 24, 25, 26, 27, 28.) септембра 1906. год.)

Одбијен уток Милорада Чокорде из Великог Поганца у питању подизања парохије из III. у I. платежни разред. Решено да парохија остане у II. плаћевном разреду.

Одбијен уток Мате Которлића из Дољана у питању подизања парохије у виши плаћевни

— «Будите мирни, јер ће мо обоје заглавити...

Донео је управо до куће. Одвео је госпођицу на терасу, па је, тешко задуван, сео на степенице, да се одмори.

На докату се подигла галама. Госпођа је врискала, а отац је грлио и мајку и ћерку. Плакали су и смејали се, а чељад на дворишту стојала је у води до колена и клицала:

— «Живели, живели!»

Једва једном — сетиме се и сељака. Стари Ретегу приђе и пружи му руку. — Сељак је не хтеде прихватити.

Господара је то увредило, па га љутито запита:

— «Шта је, Фрањо Ковачу? — Зар ова рука није твоје достојна?»

Простак му мирно одврати:

— «Ми се парничимо. Док она четири ју-тра не буду моја или ваша, — нема пријатељства.»

Ретегу се замисли, па му понова пружи руку.

— «Па нека буду твоја! Ти си ми спасао ћерку, ја хоћу да ти захвалим.»

— «Захвалите ви мени, господару, али не тако...»

— «Него како?»

— «Па овако: хвала! — А о ономе ће закон казати своје.

Ова ствар се оне ништа не тиче.

Мени ће судија досудити истину!»

Нови Сад. Д. У. Перишић.

ко га није могла разумети. Све јој се побркало у памети на помисао да можда некад неће стићи кући. Осећала је, да се дави, међутим, само је страх гушио, а не та бескрајна бара, што хоће да је прождере.

Одједном свочи и докопа кочијаша за мишицу.

— «Терај!» —

— «Не може се, госпођице!» —

— «Удри, нека им попуца кожа, нека им искочи душа, али само кући...»

Кад јој старац показа, да не помаже на сиње, сруши се на седиште, као убијена.

Затворила је очи и чекала... Сад се већ није ни молила. — Та и онако је свеједно.

Тргнула сејна старчеву вику: «Крај нам је.»

— «Шта је?» Кочијаш упре прстом на гомилу пањева, што их је вода са ужасном тугавом баш на њих ваљала.

Коњи су вискали и хтедохе у страну, али нису дали хамови. Први пањ, који је наишао задрео им је кожу, други већ и месо. Пред њади падохе у воду. Стражња два се држала још неко време. Стражњи дешњак је прво пао на колена, а затим га вода целога покри. Кад и левака прогута вода, старац се заплака.

— «Не заборавите, што сам вам за унуку казао.. коњима је већ крај — сад...»

Из даљине се зачу:

— «Ести, Ести!»

Девојка скочи. Олази оца крај једне врбе, али врло далеко, тако — да га је једва познала.

Стари Ретегу борно се на коњу са бујицом, али није могао даље продети, па је код врбе застао. Довиђивао је ћерки:

— «Узјаши на коња па ходи овамо!»

Девојка прибере сву снагу па му одврати:

— «Нема коња!»

Ретегу на то обде свога седланика, овај се пропе и пође напред, али вода га поново однесе под дрво.

Дотле су пањеви покидали хамове и положили точкове од кола, те су се љубала на води као чамац. Девојка је поново пала на седиште и мислила је, како је то, кад се човек у води удави. — Застаће јој дах, али — хоће ли то болети? — Затиснула је нос и уста, те је окупавала, како је — Кад јој већ и очи заузмише, застрашено је гутала ваздух, а крв јој се следила и од самог покушаја. И тада неко стаде поред кола.

Висок крупан сељак створио се онде од некуд, као да је из воде изашао. Без речи диже госпођицу из кола, узне је у наручја, као мало дете и понесе је кроз воду.

После неколико корака довикну Ретегују: — «Господару, идите слободно кући. Дотле ћемо за цело и ми стићи.»

Понова пође кроз воду, која му је допирала до појаса, али он се држао.

Девојка је дрхтала у његовом наручју, али кад се до врата нађоше у води, она га грозничаво обгрли.

Простак се осече на њу:

разред. Решено да парохија има остати у П. разреду.

Одбија се уток Саве Гужвице из Беловара у питању нереди у тамошњој црквеној општини, решење епархијског административног одбора потврђено.

Одбијен уток Ђуке Протића из Дарувара у питању разреза приреза, а потврђено решење епархијског административног одбора.

Прочитан је уток Милана Николајевића из Загреба у питању разреза приреза, у којој је ствари епархијски административни одбор његов уток одбио. Решено упутити епархијски административни одбор да тај уток узме у расправу и мериторно реши.

Уток Пере Живановића из Дињаши одбијен у питању куповине земље на дражби за опшину коју је на себе превео. Решено потврдити решење епархијског административног одбора темишварског у тој ствари.

Одбијен уток Љубомира Арсина у питању избора председника, а потврђено решење епархијског административног одбора темишварског.

Уток Ђуре Нанчића и другова и Раде Перкућина и другова из Турске Каџице у питању општинских рачуна одбијен. Решено да општина поднесе оспорне књиге Чеди Милутиновићу ревизору на проучавање, а за тим да исти изађе на лице места и истрагу спроведе.

Одбијен уток Светозара Мијатова из Ст. Мартона у питању оправке парохијског дома и плате парохове. Потврђено решење епархијског административног одбора темишварског.

Уважен уток црквене општине у Башахиду у подизању друге парохије у виши разред. Решено да парохија остане у П. плаћевном разреду, али парох има право уживања стана.

Одбијен уток браће Шандоровића из Темишвара у питању разреза приреза. Решено да у Темишвару имају платити и на иметак у Чакову.

Прочитан је уток Милоша Пејића из Карлова, која тражи да му се парохија подигне у I. разред. Уток црквене општине, којим тражи да се парохија не подиже у виши разред. Напоследку решење епархијског административног одбора, којим подиже парохију у П. плаћевни разред. Решено оба утока одбити, а решење епархијског административног одбора потврдити да парохија остане у П. разреду.

Одбијен уток дра Владана Војиновића из Ст. Вечеја у питању $\frac{1}{3}$ скуштинара, а решење епархијског административног одбора потврђено.

Предузет уток Георгија Вујића из Чове у питању земље, која му фали од сесије. Решено: Потражити надопуну списа.

Уважен уток Михајила Галановића у Али бунару у питању његове станарине. Решено да станарина буде 400 К годишње.

Одбијен уток Радивоја Тополца из Сирга у питању његове школске земље, решење епархијског административног одбора потврђено.

Уважен уток Пере Лунгулова и другова из Батоње у питању одређене истраге против њих. Решено да им се истражни списи издаду у препису на њихов трошак.

Одбијен уток црквене општине у Бингули у питању држања ванредне скуштине, а решење епархијског административног одбора потврђено.

На уток дра Мандића из Будимпеште у питању Боздине закладе и подаривања припомоћи из те закладе решено потражити надопуну списа.

Прочитана је молба Аркадија Варађанина, умрвољенога управитеља више девојачке школе у Новоме Саду у питању његовог трећег деценијала. Решено тај деценијал као законити ставити у течај.

Прочитан је извештај у питању веровника манастира Привне Главе. Решено према ликвидацији дра Жарка Миладиновића, повереника Саборског Одбора, потраживања исплатити. Трошкове имају сносити по доле манастир и веровници.

Исидор Бошњак, Буда Калаз, опроштен од даљег плаћања у мировински фонд, јер су престале законске обвезе за њега.

Илија Машић опроштен од даљег плаћања у мировински фонд, јер су за то плаћање престале законске обвезе.

Е. А. О. будимски јавља, да је умро Светозар Бољарић, администратор у Батосеку. Решено обуставити му припомоћ, а удовичку мировину ставити у течај.

Узет на знање извештај Е. А. О. пакрачког у питању пленидбе парохијалне сесије за порез и еквивалент. Решено упутити Е. А. О. да pazi

да се исти порези редовно плаћају, да не долази до тих пленидаба.

Одбијена молба братије фрушкогорских манастира, који су тражили повишење дијурна. Упућени су да то потраже путем свога удружења када се успостави.

Управа богословског семинара тражи да се исплате рачуни разних оправда и да се стави баштовану плата у течај. Решено да се све испуни по молбама.

Одобрено предујам главном школском надзорнику за одржање испита на учитељским школама, који му је президијално издат.

Одобрено предујам од 600 К Владану Максимовићу, професору богословије на лечење.

Уважена оставка Војина Поповића, чиновника у књиговођству и одобрена му отплатна од 400 К.

Одобрени предујмови неколицини автономних чиновника.

Поново позвати дра Павла Јанковића да поднесе списе у мађарском преводу у питању фенечке (баре. Решено сматрати да је од апелате одустао, ако овоме позиву не удовољи.

Одбијене молбе Александра Стојковића у питању његових потраживања у Фењу и Иванди

(Наставиће се).

Вести из места и са стране.

Академски сликар у нашој средини.

У Новом Саду, од неког времена борави академски сликар Јован Кешански. Овај млад и даровит уметник свршио је сликарску академију у Минхену, за тим је студирао у Паризу а бавио се и у Италији сликарским студијама. Г. Кешански већ ове студије препоручују, још више његови радови. Ми смо видели неколико радова његових и можемо само похвално рећи о њима. Кешански је пре свега врло добар цртач, осим тога врло вешто влада бојама. Најбоље су му слике «ландшафти» и портрети. Његови портрети се одликују тиме, што Кешански уме ванредно да погоди сличност, уме да пронађе оне личне црте на лицу, које чине, да човека одмах познате. Осим тога овај млади сликар вазда уме да погоди локалан тон, боју лица са свима рефлексима и сенмама. Док се Кешански још мало више извезба у овој вештини, надамо се да ћемо у њему имати једног од најбољих српских сликара. Кешански се бави у нашој средини и ради сада на портретима. Већ има доста наруџбина, но то је све мало за једног уметника да може да постане наш грађанин. Ми га препоручујемо српској публици из места и из околине, нека потпомогну овог младог уметника, да би му се омилило радити код нас и остати у нашој средини.

Новина на новосадској пошти.

Кр. уг. новосадско поштанско и брзојавно звање извештава, да се од 1. октобра п. н. к. врши служба код брзојавног одељења цео дан и целу ноћ. Телефонска служба пак траје само до 9 сати у вече.

Циклон.

У Лондон је стигао из Њу-Орлеана брзојав, да је на Златној Обали беснео страховити циклон, који је уништио и тврђаву Макре. Сви официри, који су становали у њој, пропали су заједно са својим породицама. Осим тога пропали су и сви војници, изузевши двојицу тројицу. Невоји су се само спасли и то тиме, што су се привезали за топове. Несрећна посада нашла је смрт у мору у борби са валовима, који су били као куле велики. Њихову очајну борбу гледали су на доглед са тврђаве Бароке, али им нису могли помоћи.

Хашка мировна конференција.

Паришком листу „Ехо де Пари“ јављају из Рима, да ће хашку мировну конференцију одложити на неодређено време због садањих прилика у Русији. Уједно је решено, уз одобрење свију сила, да ће према правилима, која су такође донешена одобрењем свију сила, од сада са сваке оваке конференције искључити „свету столицу“ — папу.

Опозван посланик.

Француска влада је на захтев руског министра спољних послова опозвала свога великог посланика Бомпарда. Руска се влада још од пре тужила на њега француској влади, да се меша у унутарње ствари Русијине. По тврђењу руске владе, Бомпард повеће истраге по губернијама и склапа пријатељство са бившим члановима опозиционарима државне думе. Руска влада се даље тужила, да је Бомпард

пињао париским листовима нетачне вести о руским финансијама. Сте ово је допринело, да је француска влада смењила Бомпарда и опозвала га из Петрограда.

Пиће и мраз.

Јављају из Сенте, да су пре неки дан близу вароши, где стоје сламе, заостале још од вршидбе, нашла под сламом мртво тело неког смрзнутог човека. Утврђено је, да је несретник неки радник из Суботице, Јован Винћ. По свој прилици, да је био пијан, те је у том стању легао под једну камару, где се тада ноћу смрзао. Прекомерно пиће проузроковало му смрт.

Јер нема више поштених људи...

Јављају из Њујорка: Јуче се убио неки познати америкашки варалица, по имену Адам. Иза њега је остао иметак, који цене на три милиона долара. Адам је пре неколико година имао у Њујорку и Чикагу коцкарнице у којима се играла тава врста рулета, на којој је само он могао добити, јер је справа била удешена за лажну игру. Адам је грдне своте плаћао полицијским часницима, да га не буне у „кшефту“, но једном га ипак ухвате и осуде на 18 месеци затвора. Од тога доба напусти Адам коцкарнице и бавио се продавањем деоница таквих подuzeћа, која не постоје. У овом послу имао је и једног ортака, који га превари. То толико огорчи Адама, да се убио, јер — као што каже у писму, што је оставио за собом — нема више поштених људи на свету. На писаћем столу му нађене су признанице на близу милијун долара, које су оставили полицајни чиновници, које је он поткупљивао.

Буна у Кини.

Берлинским листовима јављају из Јужног Сантунга, да се у целој Кини спремају страховити догађаји, који ће грозотом далеко надмашити догађаје од 1900. године. У Сантунгу избила је буна и у Чао-Чау има око 20 хиљада наоружаних усташа. Имућнији грађани беже у градове. Било је већ више редовних бојева између појске и усташа и у свима бојевима победили су усташи.

Брзојави „Застави“.

Статки 21. септембра.

Избор посланика у Бекеш-Чаби.

Бекеш-Чаба. Против сељачке странке конституисала се економска странка, која је понудила мандат Михајилу Жилинском.

Прилике у Русији.

Петроград. У Кијеву дошло је опет до покоља. Руска домољубива лига пуца и убија Чивуте: Влада ужасан страх.

У многим губернијама влада глад.

Петроград. Министарски савет је закључио, да предузме крунине земље у алтајским покрајинама и да тамо начини места за сељаке.

Тифлис. Разбојничке чете нападе су на улици благајнике четир банке и отели им знатну суму новаца.

Аустрија за Далмацију.

Беч. Влада ће употребити више милиона за подизање економије у Далмацији (?!)

Изборна реформа у Аустрији.

Беч. У седници одбора за изборну реформу изјавио је Адлер, да ће социјал-демократе у случају, да се усвоји плуралитет, повести безобзирну борбу.

Пекарски страјк у Будимпешти.

Будимпешта. Војничка власт је пристала, да у случају, да избије опћи пекарски страјк, нареди војничке пекаре у пекарнице.

Т р г о в и н а.

НОВИ САД, 19. септ. 1906. године.

Пшеница прве квалитете 13 к. 40 п. до 14 к. 60 п.
Пшеница нова — к. — п. до — к. — п.
Пшеница средња 13 к. — п. до 13 к. 20 пот.
Пшеница лакша 12 к. 40 п. до 12 к. 60 пот.
Наполица нова 10 кр. 60 п. до 11 кр. — пот.
Јечам 11 круна 20 пот. до 11 кр. 40 пот.
Зоб нова 12 кр. 40 пот. до 12 кр. 60 пот.
Букуруз у зрну н. 12 кр. 80 п. до 13 кр. — п.
Букуруз у клипу в. — кр. — п. до — кр. — пот.
Маст 132 кр. — пот. до — кр. — пот.
Сланина 132 кр. — пот. до — кр. — пот.
Сланина паљена 132 кр. — п. до — кр. — г.
Свињи угојени тешки 90 до 92 пот. } живе мере
Свињи средњи . . . 86 до 88 „ }
Свињи лаки . . . 80 до 84 „ }
Теоци 104 п. до 112 пот. по вили
Јагањци — к. до — к. по вилу
Овци 32 кр. до 48 кр. по вили.

◆◆◆◆ НОВЕ МУЗИКАЛИЈЕ. ◆◆◆◆

Сад су баш изашле из штампе две најлепше и најпотпуније

„ЗБИРКЕ МУЗИКАЛИЈА“

1. Албум 138 српских народних песама за гласовир. — Цена 5 круна.
2. Албум 100 најновијих игара за гласовир. — Цена 5 круна

Ко пошље новац у напред, добиће исте о нашем трошку.

ДВОРСКА КЊИЖАРА
Мите Стајића
у Београду

1298 3-15

ЈАВНА ЗАХВАЛА.

Приликом смрти мога непрежаљеног сина
Живојина

свршеног учитељског приправника, који нас је 17. (30.) септембра у 2 сата по подне оставио у овој долини плача без утехе, олакшавали су нам тугу многи пријатељи тиме што су нам болесника походили, тешили га, а по смрти му нама родитељима своје сажаљење исказали, на чему им свима највећу захвалност дугујем.

Нарочита нека је хвала месном свештенству и учитељству што ми сина покојника опожаше и до гроба отпратеше, а особито врло поштованом и уваженом г. Јовану Татаровићу, ђакону, који лепим и дирљивим говором у цркви опростајем од покојника, олакшао и нашу тугу, а тако исто и г. Златанову учитељу из Карлова, који се потрудио и својим милогласним појањем испратио сина покојника до вечне куће. Хвала свима и свакоме, које год, чим било, кушао да нам непреболну тугу ублажи.

Мокрин, 19. септ. 1906. год.

У име увевене породице
Иса Ајваз
отац.

1845 1-1

ЗВАНИЧНЕ

ц. кр.

510 90-120

● „БЕЧКЕ НОВИНЕ“ ●

(Wiener Zeitung)

Бр. 277. страна 775. доносе са похвалом признање лековитости Вилхелмовог антиартистичког и антиреуматичног теја за чишћење крви г. Франца Вилхелма, апотекара, ц. к. дворског набављача у Најкирхену, Доња Аустрија, као што гласи:

По стеченим искуствима, са више страна можемо антиартистички и антиреуматички теј за чишћење крви као врло погодно средство у реуматичним болестима и костобољи препоручити. Његово особено дјелство простире се на читаву крвну масу тела, као и на живчани склоп, јер спречава згушчавање крви, чисти крв у стомаку од угљеника, излучује слуз и живи лечи ватвор столице, које укупно даје повода овначним болестима.

При дугој употреби овог теја за чишћење крви исти не шоди варењу, већ шта више снажи га.

Особито препоручује се употреба овог теја у јесен, у пролеће, као и ва ладније доба у години кад се те болести појављују и болесника јако муче.

Да би се сачували од лажног подражавања овог теја, који не би био од успеха треба га поручити управо са главног депова господ. Франца Вилхелма, апотекара, ц. кр. дворског набављача у Најкирхену (код Беча) или његових стоваришта.

Др. Раудниц.

Један пакет стаје 2 круне одаде, 1 пошт. коли са 15 пакета стаје 24 круне.

Добија се свугда у апотекама.

511 85-

Средство узети,

које пролазно држи, исто тако нема смисла као уморног коња бичем шибати. Са свим је нешто друго, кад се узме средство, као што је Скотова емулзија, која се састоји из најбоље масти из рибијих јетара, помешана са кречним и натровим хипофосфатом, онда она сав састав тела брзо поново оживи и стално оснажи, тако да се у кратком времену ови знаци слабоће изгубе и поврати се енергија и потпуно снажно здравље. Као средство, које оснажава слабућаву депу и реконвалесценте нема равнот чега Скотовој емулзији. „Скотова“ је несравњиво боље дејствујући и лековитији од обичне рибије масти од јетре.

Рибар с великим ослићем (Dorsch) знак је гаранције за прави Скотов поступак.

Кад се позовете на ове новине и пошљете 75 потура у поштанским маркама, послаће вам уз плаћену поштарину боцу на пробу.

Dr. Emil Budai, „Stadtapotheke“
Budapest, IV. Váci-utca 34/50.

Једна боца на пробу уз плаћену поштарину.
Цена оригиналној боци К 250.
1227 1-5 Добија се у свима апотекама.

На број 100
1906.

О г л а с.

Потписани краљевски јавни бележник као судбени повереник, даје овим до знања, да ће се услед одлуке краљевског котарског суда у Руми од 14. септ. 1906. број: 13073. гр. а на молбу трговачке тврдке браће Жуинтер из Митровице по одвјетни дру Душану Поповићу из Митровице продавати дава 23 октобра 1906 у 10 сати пре подне на лицу места у Инђији у жељезничкој улици кбр 638. и 639. на земљишту Јакоба Милера лежећећег 160 буради земљина за импрегнирање на штету и погибел комитетта Јована Шнир и др. из Беча заслужаног по скарбнику од вјеташтва Др. М. Симоновићу из Руме. Дотични вјетин продаће се најбољем нудиоцу уз готов новац без искљичне цене. Рума 26. септембра 1906.

Др. Јован Швић,
кр. јавни бележник као судбени повереник.

1337 1-1

Кућа на продају

у Новом Саду.

У златној греди, продаје се одмах из слободне руке кућа бр. 23. — Упитати се у истој кући код сопственице куће.

1846 1-3

● ПОМОЋНИК ●

галантеријске струке, који се разуме у дечије играчке, од кине сребра стварима, и да је аранжер излога, може добити стално место код фирме

Милана Ивковића
Нови Сад.

1810 2 2

ГЛАВНИ ДЕПО ПРАВОГ
ШТАЈНБРУШКОГ ПИВА
ЂУЛЕ БАУЕРА

НОВИ САД, Успенска улица бр. 5.
уповорава сваког, да се само код њега може добити у флашама 613 36-

ПРАВО ШТАЈНБРУШКО ПИВО

прве уг. деоничарске штајнбрушке пиваре, као и

ПРАВО БУДВАЈСКО ПИВО

из светског познатог будвајског прастарог уввора грађанске пиваре, која је 1795. г и Будвајсу основана. Право штајнбрушко, као и право будвајско пиво, познаје се не само по вignetи (цедуљи на флаши) него нарочито по запушачу на коме се налази жиг: Bauer Gyula.

МАНУФАКТУРНА ТРГОВИНА

К. МАТИЋ

у Новом Саду

треба старијег помоћника који је вешт продавац, ступити може одмах, или за 14 дана. 1350 1-3

ПРОДАЈЕ СЕ

кућа са биртијом

на најгоднијем месту у Јарку на Сави, а састоји се из пет соба, кухиње, коморе, подрума, те простране авлије, нове штале и баште уз врло повољне услове.

Поближе обавести даје Милош Узелац у Вогњу код Руме. 1349 1-5

МОЛОВ Сајдлицки прашак

Само прави кад свака кутија и сваки прашак заштитну марку и подпис А. Молл носи.

МОЛОВ САЈДЛИЧКИ ПРАШАК је за оне, који пате од стомака ненадмашно средство, јер јачају стомак и успешно делују на варење и пријатно је средство против ватворене столице, те испред свију других куратива, пилула, говких вода итд. имаде првенство.

Цена је оригиналној кутији 2 круне
Фалшификати се судски прогањају.

Молова Францова ракија са соли

Само прави кад свака боца носи заштитну марку А. Молл-а и кад је са оловном плочком ватворења.

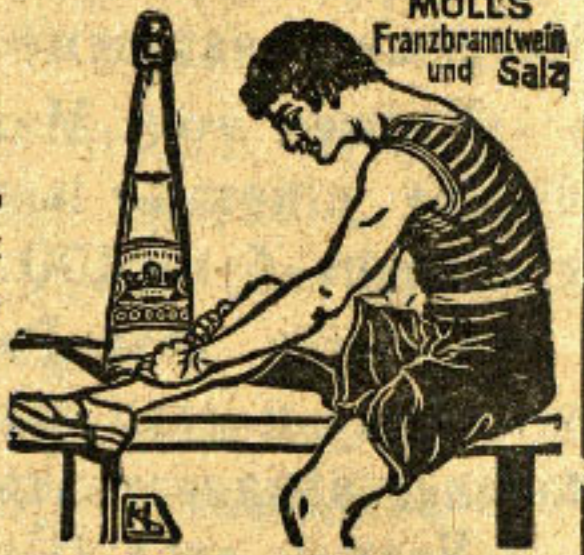
МОЛ-ОВА

Францова ракија и со је особито средство за мазање код свевотина, вглавкова и при назебу најбоље кућено средство, јер успешно јача мускуле и нерве.

Цена је плочб. орг. флаши 1 кр. 90 пот. Главно отпратиштво од апотекара

А. МОЛ, ц. и кр. дворски лиферант
БЕЧ, Гухлаубен 9.

У стовариштва провинције треба искати искључиво препарате А. МОЛ-а. 653 15-104

Основана 1870. године.

ПРИМА:

Улоге на књижице по 4% „недељне улоге“ по уделу 50 потура недељно са 4%.
Порезу на камату плаћа сам завод.

СРПСКА ЗАДРУГА

ЗА МЕЂУСОБНО ПОМАГАЊЕ И ШТЕДЉУ

У НОВОМ САДУ,

Ћурчијска улица број 6.

Основана 1870. године.

ИЗДАЈЕ:

Займове на менице, обвезнице и на непокретно имање под најповољнијим условима.